

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

**Хармонизација српског и мађарског права са правом
Европске уније**

**A szerb és a magyar jog harmonizációja az
Európai Unió jogával**

**Harmonisation of Serbian and Hungarian Law
with the European Union Law**

ТЕМАТСКИ ЗБОРНИК
ТЕМАТИKUS TANULMÁNYKÖTET
THEMATIC COLLECTION OF PAPERS

КЊИГА VII
VII. KÖTET
VOLUME VII

Правни факултет у Новом Саду, Центар за издавачку делатност,
Нови Сад, 2020

Újvidéki Jogtudományi Kar, Kiadói Központ, Újvidék, 2020
Faculty of Law Novi Sad, Publishing Center, Novi Sad 2020.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
ЦЕНТАР ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ
Трг Доситеја Обрадовића 1
21000 Нови Сад
www.pf.uns.ac.rs

ХАРМОНИЗАЦИЈА СРПСКОГ И МАЂАРСКОГ ПРАВА СА ПРАВОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Главни и одговорни уредник
Проф. др Бранислав Ристивојевић

Уреднички тиво:
Проф. др Татјана Бугарски
Проф. др Слободан Орловић
Проф. др Гордана Дракић
Проф. др Бојан Тубић

За издавача:
Проф. др Бранислав Ристивојевић, декан Правног факултета у Новом Саду
Проф. др Љубомир Стајић, управник Центра за издавачку делатност
Проф. др Сандра Фишер Шобот, главни и одговорни уредник монографских издања

Рецензенти:

Prof. Dr. Zsolt Szomora	Проф. др Драган Милков
Dr. Krisztina Rűzs Molnár	Проф. др Владимир Марјански
Dr. Máté Pétervári	Проф. др Атила Дудаш
	Проф. др Бојан Тубић

Технички уредници:
Др Лука Батуран, асистент са докторатом
Др Ратко Радошевић, асистент са докторатом
Др Иван Милић, асистент са докторатом

Идејно решење корица
Иван Дерманов

Компјутерска обрада тиексиа
Владимир Ватић, ГРАФИТ, Петроварадин

Штампа
„Футура”, Нови Сад

Тираж
60 примерака

ISBN 978-86-7774-232-4

Објављивање ове публикације одобрио је Издавачки савет Центра за издавачку делатност Правног факултета у Новом Саду на седници одржаној 5. марта 2020. године.

Copyright © Правни факултет – Нови Сад, 2020.

САДРЖАЈ

<i>Др Драјан Л. Милков, редовни професор</i> Локални омбудсман у Србији	1
<i>Др Ранко И. Кеча, редовни професор</i> О улози Уставног суда у остваривању права на правичну правну заштиту у српском парничном поступку	17
<i>Др Гордана Б. Ковачек Сиванић, редовни професор</i> Право на издржавање у брачном праву Србије у поређењу са Европским принципима о издржавању између бивших супружника	49
<i>Др Љубомир С. Сивајић, редовни професор</i> Јавно-приватно партнерство у систему безбедности у стратегији нацио- налне безбедности Републике Србије	61
<i>Др Маја Д. Сиванивукковић, редовни професор</i> Историја међународне арбитраже у Србији: мешовити мађарско-југосло- венски изабрани суд основан Тријанонским мировним уговором (1920) . .	79
<i>Др Душан Ж. Николић, редовни професор</i> Просторно планирање виноградарских подручја	101
<i>Др Сенад Р. Јаџаревић, редовни професор</i> Нови међународни правни стандарди у области рада и радно право Србије .	121
<i>Др Снежана С. Бркић, редовни професор</i> Да ли је адверзијални главни претрес према ЗКП Србије из 2011. негација мешовитог типа кривичног поступка?	143
<i>Др Сања В. Бајић, редовни професор</i> Правни положај и закључивање међународних уговора без сагласности Парламента у правном систему Републике Србије	153
<i>Др Тајјана Д. Бујарски, редовни професор</i> Прекогранична сарадња и прибављање електронских доказа	175
<i>Др Бранислав Р. Рисивиојевић, редовни професор</i> (Не)обавезност вакцинације у РС: случај КОВИД-19	195
<i>Др Драјиша С. Дракић, редовни професор</i> О претпоставци урачунљивости у кривичном праву	211

<i>Др Слободан П. Орловић, редовни професор</i> Својства изборног система у Србији и Мађарској: упоредноправна анализа .	223
<i>Др Бојан Л. Пајић, редовни професор</i> Еколошка тужба (actio popularis) у српском и мађарском праву	241
<i>Др Гордана М. Дракић, редовни професор</i> О грађанским правима и слободама у Уставу Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца	259
<i>Др Јожеф Ј. Хајду, редовни професор</i> Мобилност радника и Европско надзорно тело за рад	275
<i>Др Зоран Ј. Лончар, ванредни професор</i> Јединствено управно место као европски стандард у управном поступку у Србији	295
<i>Др Јелена Ђ. Видић Трнинић, ванредни професор</i> Активна завештајна способност у савременим правима Европе	317
<i>Др Тамаш Р. Анђал, ванредни професор</i> Правни метод реинтеграције Војводине од стране Мађарске Краљевине 1941.	335
<i>Др Жужана М. Јухас, ванредни професор</i> Кратак преглед о смртној казни у Мађарској	345
<i>Ашли Г. Алкиш, сјудениј докџорских сјудџија</i> Заштита деце јутјубера од дечијег рада и експлоатације	357
<i>Виксанији К. Помјаниа, сјудениј докџорских сјудџија</i> Процес развоја м-здравства у Европској унији	369

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Dragan L. Milkov, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> Helyi önkormányzati ombudsman Szerbiában	1
<i>Ranko I. Keča, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> Az Alkotmánybíróság szerepe a méltányos jogvédelemre vonatkozó jog megvalósulásában a peres eljárásban Szerbiában	17
<i>Gordana B. Kovaček Stanić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A tartási jogosultság a szerb házassági jogban és a volt házastársak közötti tartási kötelezettségre vonatkozó európai alapelvek	49
<i>Ljubomir S. Stajić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> Személy- és vagyónvédelmi köz- és magánpartnerség (PPP) a Szerb Köztársaság Nemzetbiztonsági Stratégiájában	61
<i>Maja D. Stanivuković, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A nemzetközi választottbíróságok történeti áttekintése Szerbiában: A trianoni békeszerződéssel (1920) létrehozott Magyar-Jugoszláv Vegyes Döntőbíróság	79
<i>Dušan Ž. Nikolić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A bortermelő vidékek területrendezése	101
<i>Senad R. Jašarević, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> Új nemzetközi munkajogi mércék és a szerb munkajog	121
<i>Snežana S. Brkić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> Vajon az adverzarius főtárgyalás a 2011. évi szerb Be. szerint a büntetőeljárás vegyes rendszerének a tagadása?	143
<i>Sanja V. Djajić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A parlament jóváhagyása nélkül létrejött nemzetközi szerződések jogi minősítése a Szerb Köztársaság jogrendszerében	153
<i>Tatjana D. Bugarski, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A határon átvivő együttműködés és az elektronikus bizonyítékok beszerzése	175
<i>Branislav R. Ristivojević, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A (nem)kötelező védőoltás Szerbiában: A covid19 vírus esete	195
<i>Dragiša S. Drakić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A beszámíthatóság vélelméről a büntető jogban	211

<i>Slobodan P. Orlović, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A szerb és a magyar választási rendszer sajátosságai: összehasonlító jogi elemzés .	223
<i>Bojan L. Pajtić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A környezetvédelmi kereset (actio popularis) a szerb és a magyar jogban	241
<i>Gordana M. Drakić, Ph.D., egyetemi rendes tanár</i> A polgári jogokról és szabadságokról a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság Alkotmányában	259
<i>Dr. Hajdú J. József, egyetemi tanár</i> A munkavállalók tisztességes mozgása és az Európai Munkaügyi Hatóság . . .	275
<i>Zoran J. Lončar, Ph.D., egyetemi rendkívüli tanár</i> Az egyablakos ügyintézési pont mint európai szabvány a szerbiai közigazgatási eljárásban	295
<i>Jelena Đ. Vidić Trninić, Ph.D., egyetemi rendkívüli tanár</i> Végrendelkezési képesség a modern európai jogrendszerekben	317
<i>Dr. Antal Tamás Róbert, egyetemi docens</i> A Vajdaság területének integrációja Magyarországhoz 1941-ben	335
<i>Dr. Juhász M. Zsuzsanna, egyetemi docens</i> A halálbüntetés rövid áttekintése Magyarországon	345
<i>Aslı G. Alkış, Ph.D. hallgató</i> YouTuber gyermekek védelme a gyermekmunkával és a kizsákmányolással szemben	357
<i>Vixaty K. Phompanya, Ph.D. hallgató</i> A mobil egészségügy (mHealth) fejlődése az Európai Unióban	369

TABLE OF CONTENTS

<i>Dragan L. Milkov, Ph.D., Full Professor</i> Local Ombudsman in Serbia	1
<i>Dr. Ranko I. Keča, ordentlicher Professor</i> Zur Rolle des Verfassungsgerichtshofes in der Verwirklichung des Anspruchs auf fairen Rechtsschutz im serbischen Zivilprozess	17
<i>Gordana B. Kovaček Stanić, Ph.D., Full Professor</i> Right to Maintenance in Serbian Marital Law in Comparison with European Principles Regarding Maintenance between Former Spouses	49
<i>Ljubomir S. Stajić, Ph.D., Full Professor</i> Public-Private Partnership in the Security System in the National Security Strategy of the Republic of Serbia	61
<i>Maja D. Stanivuković, Ph. D., Full Professor</i> Marking the Centennial of International Arbitration in Serbia: Remembering the Mixed Hungaro-Yugoslav Arbitral Tribunal Established in the Treaty of Trianon	79
<i>Dušan Ž. Nikolić, Ph.D., Full Professor</i> Spatial Planning of Viticultural Areas	101
<i>Senad R. Jašarević, Ph.D., Full Professor</i> New International Labor Standards and Serbian Law	121
<i>Snežana S. Brkić, Ph. D., Full Professor</i> Is the Adversial Trial According to the Serbian Criminal Procedure Code of 2011 a Negation a Mixed Type of Criminal Proceedings?	143
<i>Sanja V. Djajić, Ph. D., Full Professor</i> The Status of International Agreements Concluded without Consent of the Parliament in the Legal System of the Republic of Serbia	153
<i>Tatjana D. Bugarski, Ph.D., Full Professor</i> Cross-Border Cooperation and Obtaining Electronic Evidence	175
<i>Branislav R. Ristivojević, Ph.D., Full Professor</i> (In)Voluntary Vaccination in RS: The Case of Covid-19	195
<i>Dragiša S. Drakić, Ph.D., Full Professor</i> On the Presumption of Competence in Criminal Law	211

<i>Slobodan P. Orlović, Ph.D., Full Professor</i> Characteristic of the Election System in Serbia and Hungary: Comparative Analysis	223
<i>Bojan L. Pajtić, Ph. D., Full Professor</i> Environmental Lawsuit (Actio Popularis) in Serbian and Hungarian Law	241
<i>Gordana M. Drakić, Ph.D., Full Professor</i> On Civil Rights and Freedoms in the Constitution of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes	259
<i>József J. Hajdú, Ph.D., Full Professor</i> Fair Labour Mobility and the European Labour Agency	275
<i>Zoran J. Lončar, Ph. D., Associate Professor</i> Points of Single Contact as a European Standard in Administrative Proceedings in Serbia	295
<i>Jelena Đ. Vidić Trninić, Ph. D., Associate Professor</i> Active Testamentary Capacity in Contemporary European Laws	317
<i>Tamás R. Antal, Ph.D., Associate Professor</i> The Legal Method of the Reintegration of Vojvodina by the Hungarian Realm in 1941	335
<i>Zsuzsanna M. Juhász, Ph.D., Associate Professor</i> Brief Review of Capital Punishment in Hungary	345
<i>Ash G. Alkış, Ph.D. Student</i> Protection of Youtuber Kids Against Child Labour and Exploitation	357
<i>Vixaty K. Phompanya, Ph.D. student</i> The Progress of mHealth Development in the EU	369

*Tamás R. Antal, Ph.D., Associate Professor
University of Szeged
Faculty of Law and Political Sciences
jogtort@juris.u-szeged.hu*

THE LEGAL METHOD OF THE REINTEGRATION OF VOJVODINA BY THE HUNGARIAN REALM IN 1941

Abstract: *The author of the present study summarizes the legal norms and legislative methods which had to be completed to the temporary reintegration of the so-called Southland territories – commonly known as Vojvodina nowadays – into the Hungarian Realm in 1941. The region of the Royal Appeal Court of Szeged also increased within this process. Since it was the outcome of the entry to World War II, the reforms of civil law, penal law and jurisdictional organization could be realised only provisionally and with a limited content. The reintegration of the jurisdiction in Upper Hungary and North-Transylvania happened in a similar way earlier.*

Keywords: *Vojvodina, World War II, Hungary, Courts, Administration of jurisdiction, Szeged.*

As a result of the Vienna Awards by the European powers (1938, 1940), on the one hand, the administration of justice had to be maintained, and on the other hand, the Hungarian state legislation had to be organized again in, as called officially, the “territories returned to the Holy Crown of Hungary”, which was the responsibility of the Ministry of Justice and the Government. The first relevant decree entered into force on 28 October, 1938.¹ In the territories of Upper Hungary

¹ Decree of the Hung. Royal Government No. 7.780/1938 [A m. kir. minisztériumnak 7.780/1938. M.E. sz. rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területekre vonatkozó igazságügyi rendelkezések tárgyában. In: *Igazságügyi Közlöny* (=IK) 1938:10. 305.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 9.600/1938 [A m. kir. minisztériumnak 9.600/1938. M.E. sz. rendelete a felvidéki területeknek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásával kapcsolatos igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában. IK 1938:12. 340–345.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 5.800/1939 [A m. kir. minisztériumnak 5.800/1939. M.E. sz. rendelete a Magyar Szent Koronához visszatért

(*Felvidék*), Transcarpathia (*Kárpátalja*) and Transylvania (*Erdély*) concerned, the procedural rules of private law, civil and non-litigious proceedings in force there at the time of their re-annexation were generally maintained – namely on 1 January, 27 June, 1939, and 26 November, 1940, respectively –, while in criminal justice the Hungarian law had to be applied. The commencement of the operation of the Hungarian courts entailed that the ongoing deadlines were interrupted and restarted, and the time interval between the dissolution of the Czechoslovakian and Romanian courts and the beginning of the operation of the Hungarian forums was not included in the limitation period. The appeal court in Košice was re-established in 1938, while the ones in Cluj (Klausenburg), Oradea and Târgu Mures in 1940.

The organization was mostly carried out on decree level in view of swiftness and Hungarian legislative traditions as well as the war-time public law conditions as of September 1939, but these rules of law are so numerous that only their listing would be beyond the scope of the present study.

The judicial integration of the Southern Territories occupied in the spring of 1941 also took place by this analogy.² Entering World War II in April 1941 resulted in the occupation of the so-called *Southland* (*Délvidék*), which belonged to Yugoslavia according to the Peace Treaty of Trianon (Act XXXIII of 1921), and in its *de facto* re-annexation to the motherland within a few weeks. However, the *public law aspect* of all this required much longer time: it was only at the very end of the year that the Governor, Miklós Horthy promulgated Act XX of 1941, which – by analogy with earlier similar laws³ – was necessary for the unification of the country in the public law sense. As regards the restoration of Hungarian jurisdiction and citizenship, the *theoretical date* of 11 April, 1941 was set by Parliament, while leaving the elaboration of all the details of the act in question to regulatory provisions by the Government and the Ministers – including the operation of the judicial organs and the aspects of the concrete laws to be applied. Thus, partly the reinstatement of the force of the former Hungarian rules of law, which did not require new legislative acts, and partly the extension of the territorial scope of the newly-created Hungarian legal norms as well as the implementation of several provisional rules of law were realized during 1941 and 1942.⁴

kárpátaljai területekre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában. IK 1939:6. 135–138.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 7.810/1940 [A m. kir. minisztériumnak 7.810/1940. M.E. sz. rendelete a keleti és erdélyi országrésznek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásával kapcsolatos igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában. IK 1940:11. 249–253.]

² Decree of the Hung. Royal Government No. 5.470/1941 [A m. kir. minisztériumnak 5.470/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában. IK 1941:7. 267–270.]

³ Acts XXXIV of 1938, VI of 1939, XXVI of 1940.

⁴ Especially: Decree of the Hung. Royal Government No. 6.100/1941 [A m. kir. minisztériumnak 6.100/1941. M.E. sz. rendelete az anyakönyvi közigazgatásra és a házasságkötési eljárásra vonatkozó jogszabályoknak a visszafoglalt délvidéki területen való hatályba léptetése tárgyában. IK 1941:8. 320.]

As of 16 August, 1941, the provisional organizational norms re-established the *royal tribunals* and public prosecutor's offices in Subotica, Sombor and Novi Sad, as well as several *district courts* in these areas (in Apatin, Odžaci, Kula, Bečej, Bačka Palanka, Subotica, Titel, Bačka Topola, Novi Sad, Senta, Sombor, Žabalj), which were assigned to the district of the Appeal Court of Szeged. The district courts of Darda, Murska Sobota, Donja Lendava, Čakovec and Prelog were added to the areas of the tribunals of Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg and Nagykanizsa. In Novi Sad, an independent bar association was also set up.⁵ In private law disputes, regulated by the Code of Civil Procedure of 1911 and the act on its entry into force, generally the Hungarian law came into force at the same time as the Hungarian courts became operational.

Until the end of 1943, appointments for the posts of judge or royal prosecutor in the courts and public prosecutor's offices working in the re-annexed territories could be given to those who had the qualifications for the post of judge or prosecutor required by law applicable in that part of Yugoslavia on 11 April, 1941, provided that they also satisfied the Hungarian requirements necessary for the appointment. In lack of a sufficient number of judges and prosecutors to be appointed or relocated, until the end of 1941 the minister of justice could give temporary commission to judicial or prosecutorial service there for up to six months.⁶

and Decree of the Hung. Royal Government No. 7.600/1941 on the amendment of the previous one [7.600/1941. M.E. sz. rendelet, IK 1941:10. 368–369.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 6.140/1941 [A m. kir. minisztériumnak 6.140/1941. M.E. sz. rendelete a Délvidéki Földbirtokrendezési Tanács szervezése tárgyában. IK 1941:8. 320–321.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 7.550/1941 [A m. kir. minisztérium 7.550/1941. M.E. sz. rendelete a személyi és családi jog egyes rendelkezéseinek a visszafoglalt délvidéki területen hatályba léptetése tárgyában. IK 1941:10. 363.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 1.930/1942 [A m. kir. minisztériumnak 1.930/1942. M.E. sz. rendelete a visszacsatolt délvidéki területeken a társadalombiztosítási bíraskodásra vonatkozó magyar jogszabályok hatálybaléptetése tárgyában. IK 1942:3. 73–74.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 2.810/1942 [A m. kir. minisztériumnak 2.810/1942. M.E. sz. rendelete a visszacsatolt délvidéki területeken a magyar magánjog hatálybaléptetése tárgyában. IK 1942:5. 193–209.]

⁵ Decree of the Hung. Royal Government No. 5.470/1941 [A m. kir. minisztériumnak 5.470/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában. IK 1941:7. 267–270. (§§ 1–5)]; Decree of the Hung. Royal Government No. 5.620/1941 [A m. kir. minisztériumnak 5.620/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a kir. bíróságok és a kir. ügyészségek működésének megkezdése tárgyában. IK 1941:7. 270.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 6.150/1941 [A m. kir. minisztériumnak 6.150/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések kiegészítése tárgyában. IK 1941:8. 319.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 8.000/1941 [A m. kir. minisztériumnak 8.000/1941. M.E. sz. rendelete az újvidéki és a zombori kir. törvényszéknek jövedéki büntető bírósági hatáskörrel felruházása tárgyában. IK 1941:11. 403.]; Decree of the Hung. Royal Government No. 610/1942 [A m. kir. minisztériumnak 610/1942. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések módosítása tárgyában. 1942:1. 1.].

⁶ See above Decree No. 5.470/1941, §§ 6–7, §§ 23–24.

As a rule, in the re-annexed territories the newly-created or already existing Hungarian courts took over the cases which were still pending before a Yugoslav court at the time of its dissolution, or which were in progress before a judge appointed by the Hungarian military authority. Exceptions were the cases which belonged to administrative authorities under Hungarian law, those which did not fall within the scope of jurisdiction of the Hungarian state organs under private international law, proceedings taken by or against the Yugoslav State, and finally, proceedings taken by or against other public bodies or public institutions which could be replaced by another person/organ as a result of the change in state authority. Cases in which new proceedings could be initiated were settled by the Hungarian court replacing the competent Yugoslav court even if otherwise it did not fall within the scope of its jurisdiction or competence under the Hungarian procedural law.⁷

An important exception was constituted by the cases of the *Novi Sad Court of Cassation*. In civil and non-litigious cases which had been submitted to the Yugoslav court of cassation in Novi Sad before 11 April, 1941 for the purpose of adjudicating a legal remedy, the proceedings were brought not by the appeal court of Szeged, but by the Hungarian Royal Supreme Court regardless of whether the proceedings otherwise fell within its jurisdiction under Hungarian law, or in which Yugoslav court the proceedings were initiated at first instance, or whether the court of cassation in Novi Sad had already taken any action in the case. The appeal court of Szeged could only rule if, before the entry into force of the relevant decree (16 April, 1942), the case had already been scheduled for an oral hearing or a public hearing.⁸ In other words, in the first year it had to hear the lawsuits received from Novi Sad.

Military criminal justice exercised temporarily over civilians in the re-annexed Southland ceased on 3 August, 1941. As from the following day, *criminal cases* against civilians were heard by ordinary criminal courts unless the proceedings – pursuant to special law – belonged to the competence of the military criminal court in other parts of the country as well. In cases where the Yugoslav courts had

⁷ Decree of the Hung. Royal Government No. 5.480/1941 [A m. kir. minisztériumnak 5.480/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában. IK 1941:7. 272–282. (§§ 1–6.)]; Decree of the Hung. Royal Government No. 730/1942 [A m. kir. minisztériumnak 730/1942. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozásáról szóló 5.480/1941. M.E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában. IK 1942:2. 51.]. See further more: Decree of the Hung. Royal Government No. 1.990/1942 [A m. kir. minisztériumnak 1.990/1942. M.E. sz. rendelete a polgári peres és nemperes eljárásban, valamint a magánjogi kötelezettségek tárgyában a háború következtében szükségessé vált kivételes szabályok megállapításáról. IK 1942:3. 65–73.].

⁸ Decree of the Hung. Royal Government No. 2.360/1942 [A m. kir. minisztériumnak 2.360/1942. M.E. sz. rendelete az Újvidéken fennállott jugoszláv semmitőszéknél folyamatban volt polgári peres és nemperes ügyekben eljáró magyar bíróság meghatározása tárgyában. In: IK 1942/4. 105–106.]

already made a final judgment before 11 April, 1941 and no new criminal proceedings could be initiated, or such proceedings had not yet been initiated before the Hungarian judicial authorities, the person who had been convicted by the Yugoslav court could request the competent Hungarian tribunal (district court) to declare that he/she had not committed the offense that he/she was accused of, or that his/her conviction had not been in accordance with the *legal conception* of Hungarian law. If the Hungarian court subsequently found that the applicant had not committed the criminal offense that he/she was accused of in the judgment, or that the conviction had not been in accordance with the legal conception of Hungarian criminal law, the condemned would not suffer any further prejudice on account of the decision of the former Yugoslav court. The Hungarian court could also declare that the judgment of the Yugoslav court was legally invalid in Hungary and it made a new decision instead. If there was any doubt as to the nature of the Southern Territories during the application of the temporary rules, the court or the public prosecutor's office was obliged to turn to the Minister of Justice, whose statement concerning the case was binding on the courts, too.⁹

The Hungarian rules of law of 1914 regarding the *administration of courts* and royal prosecutor's offices¹⁰ also entered into force in the Southern Territories on 1 January, 1942, with minor temporary amendments. With respect to court case management, an "old case" was a civil or non-litigious case as well as a criminal case the initial document of which was received before that date, whereas a case was qualified as "new" if its initial document was received on or after that date. The old cases had to be entered in the main register on the date of the first subsequent document. For 1941 no caseload report had to be prepared, while in the report for 1942 the cases pending from the previous year could not be listed as backlog, but were also regarded as new cases; however, the number of „old cases" in the register had to be noted. Land registry administration was suspended if the land registry submission related to a real estate the folio (land register) of which, for whatever reason, was not with the land registry authority competent according to the location of the real estate. These submissions were filed and collected separately for each municipality without taking any procedure, until further action. As long as land registry administration was suspended, a certified copy of the folios in question could only be issued if the submissions related to them had been

⁹ Decree of the Hung. Royal Government No. 5.490/1941 [A m. kir. minisztériumnak 5.490/1941. M.E. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a magyar polgári büntetőbíráskodás működésének megkezdése tárgyában. IK 1941:7. 293–295. (§§ 1–15.).]

¹⁰ Decree of the Royal Minister of Justice No. 42.100/1914 [A m. kir. igazságügyminiszternek 42.100/1914. I.M. sz. rendelete a járásbírószági ügyvitel szabályairól. IK 1914:7. 1. melléklet, 128 p.]; Decree of the Royal Minister of Justice No. 42.200/1914 [A m. kir. igazságügyminiszternek 42.200/1914. I.M. sz. rendelete a törvényszéki ügyvitel szabályairól. IK 1914:7. 2. melléklet, 121 p.]; Decree of the Royal Minister of Justice No. 42.400/1914 [A m. kir. igazságügyminiszternek 42.400/1914. I.M. sz. rendelete a járásbírószági ügyvitel szabályairól. IK 1914:9. 1. melléklet, 35 p.].

filed and a marginal note had been made. However, in the attestation clause of such a copy it always had to be noted that it was made about a land registry folio for which the administration was suspended.¹¹

This provisional state ended on 14 May 1942 in accordance with the special Decree No. 2810/1942. M.E., which in retrospect can be regarded as a „*small civil code*”.¹² Due to its importance, this government decree is worth a few more words, as oddly enough – although several drafts had been made – the Hungarian Civil Code was still not created in the first half of the 20th century despite the codification work on it for four decades.¹³ The source of law in question summarized not only the transitional rules but also the most important acts and decrees that were in force in Hungarian civil law (including credit law) at that time, therefore it has great legal historical significance. It dealt with Hungarian rules of law applicable in the fields of personal and family law, right in rem, contract law and credit law, guardianship and inheritance law. It laid down provisional norms on copyright and patent law, law of matrimonial property, protection of property, real estate and land registration, mining law, contracts in general, with special regard to the scope of contracts concluded with the state and with other „public bodies”, as well as on sale of emblements, lease, liability of hotelkeepers, consequences of the termination of service and employment relationships, agreements regulating economic competition, commercial law, use of bills of exchange and checks, and inheritance. The decree entered into force on 8 May.

Organizationally, the Royal Appeal Court of Szeged was the most affected by the change of territories: until the end of World War I, the present-day territories of Vojvodina (Southland)¹⁴ belonged predominantly to the district of the appeal

¹¹ Decree of the Royal Minister of Justice No. 78.700/1941 [A m. kir. igazságügyminiszternek 78.700/1941. I.M. sz. rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a bírósági és ügyészségi ügyvitel szabályozása tárgyában. IK 1941:12. 437.]; Decree of the Royal Minister of Justice No. 37.300/1942 [A m. kir. igazságügyminiszternek 37.300/1942. I.M. sz. rendelete a telekkönyvi forgalomnak a visszacsatolt délvidéki területen megindításával kapcsolatos rendelkezések tárgyában. IK 1942:5. 173–180.]

¹² Decree of the Hung. Royal Government No. 2.810/1942 [A m. kir. minisztériumnak 2.810/1942. M.E. sz. rendelete a visszacsatolt délvidéki területeken a magyar magánjog hatálybaléptetése tárgyában. IK 1942:5, 1. melléklet, 193–209. (§ 76.)].

¹³ Mária HOMOKI-NAGY: *Geschichte der zivilrechtlichen Kodifikation*. In: Gábor MÁTHÉ (Hrsg.): *Die Entwicklung der Verfassung und des Rechts in Ungarn*. Budapest, 2017. pp. 451–500; Attila HORVÁTH: *Die Entwicklung des ungarischen Privatrechts*. In: Gábor MÁTHÉ (Hrsg.): *Die Entwicklung der Verfassung und des Rechts in Ungarn*. Budapest, 2017. pp. 697–748. Compare with Gordana M. DRAKIĆ: *Work on the Adoption of Civil Code of Interwar Yugoslav State*. In: *Harmonisation of Serbian and Hungarian Law with the European Law*, Vol. IV, Editor-in-Chief: Ljubomir S. STAJIĆ. Novi Sad, 2016, pp. 449–460, Selfsame: *On Equating of the Civil Law in the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes*. In: *Harmonisation of Serbian and Hungarian Law with the European Law*, Vol. III, Editor-in-Chief: Ranko I. KEČA. Novi Sad, 2015, pp. 461–471.

¹⁴ Slobodan ORLOVIĆ: *Najviši pravni akti u autonomiji Vojvodine*. [Highest Legal Acts of the Autonomy of Vojvodina] In: *Zbornik Radova*, 2/2014, pp. 257–287.

court of Szeged, whereby in 1941 the appeal court regained most of its lost tribunals and district courts, thus becoming again, for a while, one of the courts with the greatest caseload in the country. By 1 May, 1942 the caseload of the appeal court had tripled statistically in the year before: while by the end of the previous year the appeal court had had about 1,600 cases, in 1942 this file number was already reached in the first quarter. When the course of the administration of justice in the South was fully established, a further rise could be expected. „However, while the threefold increase in the number of cases is already visible, a year after the re-annexation of Bácska not only does the appeal court still work in its old temporary and cramped premises, but the number of judges or the staff has not changed either. This means that the entire judicial, drafting and administrative staff is forced to work under the greatest overload, and commonly there is light in the windows of the offices until late evening so that at least the most necessary and the most urgent cases can be dealt with,” the press reported on the conditions. It became increasingly clear that „the narrow confines of the temporary school building in Tisza Lajos Boulevard, which proved to be adequate in truncated Hungary, are not suitable for the operation of this highly important and extensive High Court”.¹⁵

Earlier, in 1921, the appeal court was „temporarily” housed in a building significantly smaller than the original Palace of Justice, after it had had to be handed over to the Franz Joseph University, which had moved from Cluj to Szeged according to a legislative decision (Act XXV of 1921). The judges did not have their own offices, they prepared for the hearings and drafted the decisions in their homes, despite the fact that the appeal court in Szeged had the lowest caseload in the country between the two World Wars. The problem of the headquarters persisted throughout the era, similarly to the issue of expanding the district of the appeal court.¹⁶

„Currently, the situation is – the report quoted above says – that although the caseload has tripled, under the remaining insufficient circumstances only urgent and emergency cases can be arranged in the working hours extended until late evening. The work of the appeal court has also been increased greatly by the fact that a large part of the cases of the former Court of Cassation in Novi Sad were also received by the appeal court in Szeged, naturally, besides the re-annexed tribunals in Bácska. Needless to say, the linguistic part of these lawsuits and criminal cases also requires extra work, as the cases which were pending at the

¹⁵ *Délmagyarország*, 1 May 1942 (No. 98), 3.

¹⁶ ANTAL Tamás: *A Szegedi Királyi Ítéltábla története 1921 és 1938 között*. [A History of the Royal Appeal Court of Szeged between 1921 and 1938] = *Bíróságtörténeti könyvek. Fejezetek a Szegedi Ítéltábla történetéből III*. Budapest–Szeged, 2017, Selfsame: *A Szegedi Királyi Ítéltábla története 1938 és 1950 között*. [A History of the Royal Appeal Court of Szeged between 1938 and 1950] = *Bíróságtörténeti könyvek. Fejezetek a Szegedi Ítéltábla történetéből IV*. Budapest–Szeged, 2019.

time of the Yugoslav occupation were all started in Serbian, and now they all need to be translated into Hungarian with the help of Serbian interpreters before they can be heard. [...] The number of the appeal court staff and its temporary building cannot remain insufficient when we have already taken the first significant steps towards the integrity of frameworks. However, the re-occupation of the old headquarters can only be considered if a suitable building is available for the central institutions of the university. For this reason, the most urgent task is to start the construction of the central building of the Miklós Horthy University of Szeged, which can be postponed but cannot be delayed for long.”¹⁷

However, the Southern enlargement was only temporary, as after World War II the former borders were restored by the ceasefire agreements and the Paris Peace Treaties (1947). In the end, the appeal court did not move back to its old headquarters either, instead, it continued to work in the former scanty circumstances. It is unusual to make such a statement, but it is true: the Szeged appeal court owed its revival to entering the war. While during two decades of peace it was only a shadow of its former self, the consequences of World War II – for a short time – raised its significance again.

¹⁷ *Délmagyarország*, 1 May 1942 (No. 98), 3.

*Dr. Antal Tamás Róbert, egyetemi docens
Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar
jogtort@juris.u-szeged.hu*

A Vajdaság területének integrációja Magyarországhoz 1941-ben

Absztrakt: *A jelen tanulmány szerzője röviden összefoglalja azon jogszabályokat, illetve azt a jogalkotási metodikát, amelyek útján 1941-ben a korábban elcsatolt ún. délvideki területek – mai néven többségében a Vajdaság – átmenetileg visszatértek Magyarországhoz. Ezzel a Szegedi Királyi Ítéltábla illetékességi területe ismét megnőtt. Ugyanakkor mindez a második világháborúba történő belépés következménye volt, miáltal a polgári jogi, a büntető jogi és a törvénykezési szervezeti reformok csak korlátozott időre és tartalommal valósulhattak meg. Hasonló módon történt előbb a Felvidék és Észak-Erdély igazságügyi integrációja is.*

Kulcsszavak: *magyar jog, a polgári és büntetőjog reformja, Szegedi Királyi Ítéltábla, Bánát, Bácska és Baranya visszacsatolása 1941-ben.*

Др Тамаш Р. Антал, ванредни професор
Универзитет у Сеједину
Правни факултет
jogtort@juris.u-szeged.hu

Правни метод реинтеграције Војводине од стране Мађарске Краљевине 1941.

Сажетак: *Позручје под надлежношћу Краљевског апелационог суда у Сеједину се у овом процесу такође проширило. Пошто је то била последица уласка у Друштво свештеника, реформе грађанског и кривичног права и организације судства могле су бити спроведене само привремено и у ограниченом обиму. Враћање надлежности у Горњој Мађарској и Северној Трансилванији одиграло се раније на сличан начин.*

Кључне речи: *мађарско право, реформа грађанског и кривичног права, Краљевски апелациони суд у Сеједину, окупирана Банања, Бачке и Барање 1941.*